

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه ارومیه

ساختار مترویدهای ۳-همبند با پهنای مسیر سه

طیبه رسول زاده

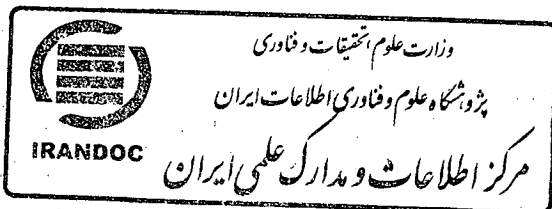
مرکز آموزش‌های نیمه حضوری دانشگاه ارومیه

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری کارشناسی ارشد

۱۳۸۹/۱۰/۱۱

استاد راهنما:

دکتر قدرت‌اله آزادی

پاییز ۱۳۸۸

«حق چاپ برای دانشگاه ارومیه محفوظ می‌باشد»

۱۴۸۹۵۵

پایان نامه خانم طیبه رسول زاده به تاریخ ۸۸/۸/۲۰ شماره ۱۹۷-۳ مورد پذیرش هیات محترم داوران با رتبه عالی و نمره ۱۸ قرار گرفت.

۱- استاد راهنما و رئیس هیئت داوران: آقای دکتر قدرت اله آزادی

۲- استاد مشاور: -

۳- داور خارجی: آقای دکتر حبیب اذانچیلر

۴- داور داخلی: آقای دکتر خیراله هوشیار قهرمانلو

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی: آقای دکتر سعید استادباشی

۸۸۱۸۲۲

تقدیر و تشکر

سپاس و ستایش معبود یگانه را که پرتو الطاف بی‌شمارش بر لحظه لحظه زندگی‌ام ساطع و آشکار است. حمد و ثنا می‌گزارم او را که فکرت و اندیشه را در بستر روحم روان ساخت و بهره‌گیری از خوان گسترده علم و دانش را نصیب و روزی‌ام گردانید.

با لطف و عنایت خداوند منان توانستم این پایان نامه را به کمک استاد ارجمندم جناب آقای دکتر آزادی تدوین کنم که جا دارد سپاس بی‌دریغ خود را نثار ایشان کنم که با زحمات فراوانشان مرا مدیون خود ساختند. همچنین از محضر اساتید محترم آقایان دکتر اذانچیلر، دکتر هوشیار قهرمانلو، دکتر استادباشی، دکتر سزیده و دیگر اساتید محترم کمال تشکر و قدردانی را دارم.

در پایان از تمام اعضای خانواده‌ام به خاطر همیاری و کمک‌های بی‌دریغشان در طول تدوین این پایان نامه، تشکر و قدردانی می‌کنم.

فهرست مندرجات

۱	مفاهیم مقدماتی از نظریه گراف و متروید	۱
۱	۱.۱ مباحثی از نظریه گراف	۱
۵	۲.۱ مباحثی از نظریه متروید	۵
۱۸	۲ همبندی مترویدها	۱۸
۱۸	۱.۲ همبندی	۱۸
۲۴	۲.۲ همبندی مراتب بالاتر	۲۴
۳۳	۳ مترویدهای دنباله‌ای	۳۳
۳۳	۱.۳ ۳-جداسازی‌های دنباله‌ای	۳۳

۴۰	.....	۲.۳	مترویدهای دنباله‌ای
۵۶	.....	۳.۳	لم‌های مقدماتی روی ۳-دنباله‌ها
۶۸	.....	۴	ویژگی‌های مترویدهای دنباله‌ای و ۳-دنباله‌ها
۷۶	.....	۵	ترتیب‌های دنباله‌ای
۸۱	.....	۶	فن‌ها
۱۰۲	.....	۷	اثبات قضایای بخش ۲.۳

پیشگفتار

در این پایان نامه تمامی ترتیبهای دنباله‌ای که یک متروید می‌تواند داشته باشد را مطرح کرده و چگونگی ایجاد یک متروید دنباله‌ای از متروید دنباله‌ای دیگر را ارائه کرده‌ایم. به ویژه ثابت خواهیم کرد که متروید M دارای دو انتهای ثابت می‌باشد که هر کدام از آن‌ها یک قطعه ماکسیمال، هم-قطعه ماکسیمال یا یک فن ماکسیمال می‌باشند.

متروید ۳-همبند M دنباله‌ای یا دارای پهنای مسی‌سه می‌باشد، اگر بتوان مجموعه زمینه آن یعنی $E(M)$ را به صورت $(e_1, e_2, \dots, e_n)$ مرتب کرد به طوری که برای هر $k \in \{3, 4, \dots, n-3\}$ افراز $(\{e_1, e_2, \dots, e_k\}, \{e_{k+1}, e_{k+2}, \dots, e_n\})$ یک ۳-جداسازی آن باشد. کانینگهام^۱ و ادمونس^۲ برای مترویدهای ۲-همبند M ، یک تجزیه درختی از متروید را به دست آورده‌اند که نمایش دهنده همه ۲-جداسازی‌های متروید M می‌باشد. برای مترویدهای ۳-همبند، آکسلی^۳ یک تجزیه درختی از M را به دست آورده که همه ۳-جداسازی‌های غیردنباله‌ای متروید را نشان می‌دهد.

این پایان‌نامه بر اساس مقاله زیر تنظیم شده است.

R.Hall, J.Oxley, C.Semple, The structure of 3-connected matroids of path width three,

J.Combin.Theory Ser.B 28 (2007) 964-989

Cunningham^۱

Edmonds^۲

Oxley^۳

مقدمه

این پایان نامه در ۷ فصل تنظیم شده است.

فصل اول را با ارائه مفاهیم مقدماتی از نظریه گراف و متروید آغاز می‌کنیم.

در فصل دوم همبندی مترویدها و همبندی مراتب بالاتر را مورد مطالعه قرار داده‌ایم.

در فصل سوم به ۳-جداسازی های دنیا له‌ای و مترویدهای دنیا له‌ای پرداخته‌ایم و نشان داده‌ایم که ترتیب های دنیا له‌ای از M ، دارای انتهاهای راست و چپ یکسان می‌باشند و چهار قضیه اصلی این پایان نامه را مطرح کرده‌ایم.

فصل چهارم به ویژگیهای ۳-دنيا له‌ها می‌پردازد و نشان می‌دهد که قطعه‌ها، هم-قطعه‌ها، چرخ‌ها و چرخش‌ها تنها مترویدهای ۳-همبند می‌باشند که یک ترتیب دوری دارند که هر زیردنيا له متوالی از عضوهایشان ۳-جداکننده می‌باشد.

در فصل پنجم ترتیبهای دنیا له‌ای را مطرح کرده‌ایم، و نشان داده‌ایم که اگر یک مثلث یا سه‌تایی در یک انتهای ترتیب دنیا له‌ای از متروید دنیا له‌ای M واقع شود، در دیگر ترتیبهای دنیا له‌ای از M ، متعلق به یک قطعه، هم-قطعه یا یک فن خواهد بود.

در فصل ششم فن‌ها را مورد بررسی قرار داده‌ایم، و ثابت کرده‌ایم در یک ترتیب دنیا له‌ای از M که شامل یک فن ماکسیمال است، یا سه عضو اول ترتیب دنیا له‌ای در فن واقع می‌باشند یا سه عضو آخر آن.

در فصل هفتم که فصل آخر پایان نامه می‌باشد، اثبات چهار قضیه اصلی فصل سوم این پایان نامه را ارائه کرده‌ایم.

فصل ۱

مفاهیم مقدماتی از نظریه گراف و متروید

در این فصل تعاریف و نتایج مقدماتی را که در فصل‌های بعدی این پایان‌نامه مورد استفاده قرار می‌گیرند، ارائه می‌کنیم.

۱.۱ مباحثی از نظریه گراف

تعریف ۱.۱.۱. گراف G^1 ، سدهایی است متشکل از یک مجموعه‌ی متناهی و غیرخالی $V(G)$ که اعضای آن رأس‌های گراف A^2 ، و مجموعه $E(G)$ که اعضای آن یال‌های گراف نامیده می‌شوند به همراه رابطه‌ای که به هر عضو $E(G)$ دو عضو از $V(G)$ را وابسته می‌کند.

اگر $e = uv$ یک یال از گراف G باشد، آن‌گاه u و v را نقاط انتهایی e^4 آن یال گوئیم. علاوه بر این u و v را دو

Graph^۱
vertex^۲
edge^۳
End points^۴

رأس مجاور^۱ نیز می نامیم.

تعریف ۲.۱.۱ اگر $e = uv$ یالی از گراف G باشد که نقاط انتهایی آن یکسان می باشند، آن گاه e را یک

طوقه^۲ گوئیم؛ و اگر دو یال دارای نقاط انتهایی یکسان باشند آن‌ها را موازی^۳ می نامیم.

گراف فاقد طوقه و یال‌های موازی را ساده^۴ می نامیم.

تعریف ۳.۱.۱ درجه^۵ رأس v_i که با نماد $d(v_i)$ نمایش داده می شود، تعداد یال‌هایی می باشد که از

آن رأس می گذرند.

تعریف ۴.۱.۱ گراف H را یک زیرگراف^۶ گراف G گوئیم هرگاه $V(H)$ و $E(H)$ به ترتیب زیر مجموعه

هایی از $V(G)$ و $E(G)$ باشند.

تعریف ۵.۱.۱ هرگاه G_1 و G_2 دو گراف باشند، اجتماع^۷ آن‌ها که با نماد $G_1 \cup G_2$ نمایش داده می

شود، گرافی است با مجموعه ی رئوس $V(G_1) \cup V(G_2)$ و مجموعه یالهای $E(G_1) \cup E(G_2)$.

تعریف ۶.۱.۱ دو گراف G و H را یکرخت^۸ گوئیم هرگاه نگاشت های دو سویی $\psi : V(G) \rightarrow V(H)$

و $\theta : E(G) \rightarrow E(H)$ چنان موجود باشند که $uv \in E(G)$ اگر و تنها اگر $\psi(u)\psi(v) \in E(H)$. دو گراف

یکرخت G و H را با نماد $G \cong H$ نمایش می دهیم.

Adjacent^۱

Loop^۲

Multiple edges^۳

Simple^۴

Degree^۵

Subgraph^۶

Union^۷

Isomorphic^۸

تعریف ۷.۱.۱ در یک گراف n رأسی مانند G ، اگر هر دو رأس دلخواه آن با هم مجاور باشند، گراف را کامل^۱ گوئیم و با نماد K_n نمایش می دهیم.

تعریف ۸.۱.۱ مکمل^۲ گراف G که آن را با نماد $\bar{G}$ نشان می دهیم، گراف ساده ای با مجموعه رئوس $V(G)$ است که در آن $uv \in E(\bar{G})$ اگر و تنها اگر $uv \notin E(G)$.

تعریف ۹.۱.۱ دنباله^۳ $v_0 e_1 v_1 \dots v_{k-1} e_k$ از عناصر گراف G را که برای هر $1 \leq i \leq k$ ، v_i ها رأس های گراف و e_i ها یال های آن می باشند به طوری که در آن v_i و v_{i-1} نقاط انتهایی یال e_i هستند را یک گشت^۴ گوئیم.

هر گشتی که در آن رئوس و لذا یال ها مجزا باشند، یک مسیر^۴ نامیده می شود.

هر مسیر بسته را یک دور^۵ گوئیم.

تعریف ۱۰.۱.۱ گراف فاقد دور را جنگل^۶ گویند.

لم ۱۱.۱.۱ هر u, v -گشت، شامل یک u, v -مسیر می باشد.

برهان: [۸] لم [۵.۲.۱].

تعریف ۱۲.۱.۱ گراف همبند^۷، گرافی است که برای هر دو رأس دلخواه آن مانند u و v یک $u-v$

مسیر موجود باشد.

Complete^۱

Complement^۲

Walk^۳

Path^۴

Cycle^۵

forest^۶

connected^۷

تعریف ۷.۱.۱ در یک گراف n رأسی مانند G ، اگر هر دو رأس دلخواه آن با هم مجاور باشند، گراف را

کامل^۱ گوئیم و با نماد K_n نمایش می دهیم.

تعریف ۸.۱.۱ مکمل^۲ گراف G که آن را با نماد $\bar{G}$ نشان می دهیم، گراف ساده ای با مجموعه رئوس

$V(G)$ است که در آن $uv \in E(\bar{G})$ اگر و تنها اگر $uv \notin E(G)$.

تعریف ۹.۱.۱ دنباله^۳ $v_0 e_1 v_1 \dots v_{k-1} e_k$ از عناصر گراف G را که برای هر $1 \leq i \leq k$ ، v_i ها رأس های

گراف و e_i ها یال های آن می باشند به طوری که در آن v_i و v_{i-1} نقاط انتهایی یال e_i هستند را یک گشت^۴

گوئیم.

هر گشتی که در آن رئوس و لذا یال ها مجزا باشند، یک مسیر^۴ نامیده می شود.

هر مسیر بسته را یک دور^۵ گوئیم.

تعریف ۱۰.۱.۱ گراف فاقد دور را جنگل^۶ گویند.

لم ۱۱.۱.۱ هر u, v - گشت، شامل یک u, v - مسیر می باشد.

برهان: [۸] لم ۵.۲.۱.

تعریف ۱۲.۱.۱ گراف همبند^۷، گرافی است که برای هر دو رأس دلخواه آن مانند u و v یک $u - v$

مسیر موجود باشد.

Complete^۱

Complement^۲

Walk^۳

Path^۴

Cycle^۵

forest^۶

connected^۷

تعریف ۱۳.۱.۱ هر زیرگراف همبند ماکسیمال گراف G را یک مؤلفه^۸ گراف G گویند.

تعریف ۱۴.۱.۱ یک برش رأسی^۱ گراف G ، مجموعه‌ای از رأس‌ها است که با حذف آن‌ها تعداد مؤلفه‌های گراف G افزایش می‌یابد.

تعریف ۱۵.۱.۱ گراف G ، k -همبند است هرگاه هر برش رأسی^۱ G دارای حداقل k -رأس باشد. همبندی گراف G را با $\mathcal{K}(G)$ نمایش داده و به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$\mathcal{K}(G) = \min\{k : k\text{-همبند است } G\}$$

تعریف ۱۶.۱.۱ گراف جدانشدنی^۲ گرافی همبند و غیربدیهی است که هیچ برش رأسی ندارد.

تعریف ۱۷.۱.۱ گراف همبند و بی‌دور را یک درخت^۳ می‌نامند.

تعریف ۱۸.۱.۱ گراف $G = (V, E)$ را دوبخشی^۴ گوئیم، هرگاه بتوان مجموعه رئوس آن را به دو مجموعه مجزا چنان افراز کرد که رئوس انتهایی هر یال در افرازهای متمایزی قرار گیرند.

هرگاه تعداد عناصر مجموعه‌های X و Y به ترتیب برابر m و n باشند و هر عضو X مجاور با هر عضو

Y باشد، گراف دوبخشی حاصل از آن‌ها را با نماد $K_{m,n}$ نمایش داده و آن را گراف دوبخشی کامل گوئیم.

component^۸

vertex cut^۱

nonseparable graph^۲

tree^۳

Bipartite graph^۴

۲.۱ مباحثی از نظریه متروید

تعریف ۱.۲.۱ متروید M ^۱، زوج مرتب $(E, \mathcal{I})$ می باشد که در آن مجموعه ای متناهی بوده و $\mathcal{I}$

خانواده ای از زیرمجموعه های E می باشد که در شرایط زیر صدق می کنند:

$$\emptyset \in \mathcal{I} \quad (I_1)$$

$$(I_2) \text{ هرگاه } I \in \mathcal{I} \text{ و } I' \subseteq I, \text{ آن گاه } I' \in \mathcal{I}$$

(I_3) هرگاه I_1 و I_2 متعلق به $\mathcal{I}$ باشند و $|I_1| < |I_2|$ ، آن گاه عضوی از $I_2 - I_1$ مانند e موجود است که

$$I_1 \cup e \in \mathcal{I}$$

شرط سوم را اصل استقلال گوئیم.

اعضای $\mathcal{I}$ را مجموعه های مستقل^۲ و مجموعه E را مجموعه زمینه^۳ M گوئیم.

مجموعه های مستقل ماکسیمال را پایه^۴ های یک متروید گوئیم.

زیرمجموعه هایی از E را که در $\mathcal{I}$ نیستند، عناصر وابسته^۵ متروید گوئیم.

Matroid^۱

Independent Sets^۲

Ground Set^۳

Base^۴

Dependant^۵

مثال ۲.۲.۱ فرض کنید A ماتریس زیر باشد:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

که در آن ستون‌ها به ترتیب از چپ ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ نام‌گذاری شده‌اند. در این صورت با فرض:

$$I = \{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \{4\}, \{5\}, \{1, 2\}, \{1, 5\}, \{2, 4\}, \{2, 5\}, \{4, 5\}\} \text{ و } E = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$

(E, I) یک متروید می‌باشد.

اعضای I تمامی زیرمجموعه‌های مستقل خطی از بردارهای ستونی ماتریس A می‌باشند. متروید بالا

رایک متروید برداری^۱ گوئیم.

تعریف ۳.۲.۱ زیرمجموعه‌های وابسته مینیمال M رایک دور می‌نامند؛ گردایه همه دورهای M را با

$C(M)$ و یا با C نمایش می‌دهند؛ دوری از M که شامل n عضو باشد، یک n -دور M گویند.

مجموعه C از دورهای متروید M دارای خواص زیر است:

$$\emptyset \notin C \quad (C_1)$$

(C_2) هرگاه C_1 و C_2 عناصری از C باشند و $C_1 \subseteq C_2$ ، آن‌گاه $C_1 = C_2$.

(C_3) هرگاه C_1 و C_2 عناصر متمایزی از C باشند و $e \in C_1 \cap C_2$ ، آن‌گاه عضوی از C مانند C_3 چنان موجود

$$\text{است که } C_3 \subseteq (C_1 \cup C_2) - e$$

^۱Vector Matroid

تعریف ۴.۲.۱ فرض کنید G یک گراف باشد و $E = E(G)$. مجموعه $\mathcal{I}$ را گردایه مجموعه‌های یال‌های تمامی زیرگراف‌های بی‌دور G در نظر بگیرید. در این صورت $(E, \mathcal{I})$ یک متروید است. این متروید را متروید دوری G گوئیم و با نماد $M(G)$ نمایش می‌دهیم.

تعریف ۵.۲.۱ دو متروید M_1 و M_2 را یکریخت گوئیم و با نماد $M_1 \cong M_2$ نمایش می‌دهیم، هرگاه نگاشتی دوسویی مانند $\psi: E(M_1) \rightarrow E(M_2)$ چنان موجود باشد که برای هر $X \subseteq E(M_1)$ ، $\psi(X)$ در M_2 مستقل باشد اگر و تنها اگر X در M_1 مستقل باشد.

تعریف ۶.۲.۱ مترویدی را که یکریخت با یک متروید دوری باشد، متروید گرافیک ^{2} گوئیم.

تعریف ۷.۲.۱ هر متروید فاقد طوقه و یال‌های موازی را متروید ساده ^{3} گوئیم.

تعریف ۸.۲.۱ هر مجموعه مستقل ماکسیمال متروید M را یک پایه ^{4} M می‌نامند. پایه‌های متروید M را با نماد $B(M)$ یا B نمایش می‌دهند.

لم ۹.۲.۱ اگر B_1 و B_2 دو پایه متروید M باشند، آن‌گاه $|B_1| = |B_2|$.

■

برهان: [۳] لم ۱.۲.۱.

همان‌طور که می‌توان هر متروید را توسط دورهایش تبیین کرد، می‌توان آن را توسط پایه‌هایش نیز

مطابق قضیه زیر بیان کرد:

-
- Cycle Matroid^۱
  - Graphic Matroid^۲
  - Simple Matroid^۳
  - base^۴

قضیه ۱۰.۲.۱ فرض کنید E یک مجموعه و B گردابه‌ای از زیرمجموعه‌های E باشد که در دو شرط

زیر صدق می‌کند:

$$B \neq \emptyset (B \setminus)$$

(B_2) هرگاه B_1 و B_2 عناصری از B باشند و $x \in B_1 - B_2$: آن‌گاه عضوی مانند $y \in B_2 - B_1$ چنان موجود

است که: $(B_1 - x) \cup y \in B$.

فرض کنید I گردابه آن زیرمجموعه‌های E است که در یک عضو B جای می‌گیرند. در این صورت (E, I) یک

متروید است که B گردابه پایه‌های آن است.

برهان: [۳] قضیه ۳.۲.۱.

■

تعریف ۱۱.۲.۱ فرض کنید $M = (E, I)$ یک متروید و $X \subseteq E$ باشد. رتبه X را چنین تعریف

می‌کنیم:

$$r(X) = \text{Max}\{|A| : A \subseteq X, A \in I\}$$

برای تابع رتبه فوق، لم و گزاره زیر را داریم:

لم ۱۲.۲.۱ فرض کنید E یک مجموعه و $r: 2^E \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$ تابعی است که در شرایط زیر صدق

می‌کند:

$$(R_1) \text{ اگر } X \subseteq E \text{، آن‌گاه } 0 \leq r(X) \leq |X|$$

$$(R_2) \text{ اگر } X \subseteq Y \subseteq E \text{، آن‌گاه } r(X) \leq r(Y)$$

(R_3) اگر X و Y دو زیرمجموعه از E باشند، آن‌گاه:

$$r(X) + r(Y) \geq r(X \cup Y) + r(X \cap Y)$$

فرض کنید I گردایه زیرمجموعه‌های X از E است که $r(X) = |X|$ در این صورت (E, I) یک متروید است که r تابع رتبه آن می‌باشد.

برهان: [۳] لم ۱.۳.۱.

خاصیت $(R3)$ را خاصیت زیرمدولار^۱ تابع رتبه متروید گویند.

گزاره ۱۳.۲.۱ فرض کنید M یک متروید با تابع رتبه r باشد و $X \subseteq E(M)$. آن‌گاه روابط زیر برقرارند:

$$(1) \quad X \text{ مستقل است اگر و تنها اگر } |X| = r(X).$$

$$(2) \quad X \text{ یک پایه است اگر و تنها اگر } |X| = r(X) = r(M).$$

(۳) X یک دور است اگر و تنها اگر X غیرتهی بوده و برای هر $x \in X$ داشته باشیم:

$$r(X - x) = |X| - 1 = r(X).$$

برهان: [۳] گزاره ۵.۳.۱.

تعریف ۱۴.۲.۱ فرض کنید M یک متروید روی E با تابع رتبه r باشد. تابع

$$cl: 2^E \rightarrow 2^E$$

باضابطه

$$\forall X \subseteq E, \quad cl(X) = \{x \in E \mid r(X \cup x) = r(X)\}$$

را عملگر بستار^۲ M گوئیم. به عبارت دیگر بستار، شامل عناصری می‌باشد که افزودن آن‌ها به مجموعه X ،

رتبه را تغییر نمی‌دهد. بدیهی است که

^۱submodular

^۲Closure Operator

$$x \notin cl(X) \Rightarrow r(X \cup x) = r(X) + 1$$

لم ۱۵.۲.۱ فرض کنید E یک مجموعه غیرتهی بوده و $cl: 2^E \rightarrow 2^E$ یک تابع باشد. در این صورت

شرط لازم و کافی برای اینکه cl عملگر بستار یک متروید باشد، این است که در شرایط زیر صدق کند:

$$(cl1) \text{ اگر } X \subseteq E \text{، آن گاه } X \subseteq cl(X).$$

$$(cl2) \text{ اگر } X \subseteq Y \subseteq E \text{، آن گاه } cl(X) \subseteq cl(Y).$$

$$(cl3) \text{ اگر } X \subseteq E \text{، آن گاه } cl(cl(X)) = cl(X).$$

$$(cl4) \text{ اگر } X \subseteq E \text{، } x \in E \text{ و } y \in cl(X \cup x) - cl(X) \text{، آن گاه } x \in cl(X \cup y).$$

برهان: [۳] لم ۲.۴.۱.

لم ۱۶.۲.۱ اگر $X \subseteq E$ و $x \in E$ ، آن گاه

$$r(X) \leq r(X \cup x) \leq r(X) + 1$$

برهان: [۳] لم ۳.۴.۱.

تعریف ۱۷.۲.۱ فرض کنید M یک متروید باشد و $X \subseteq E(M)$. $cl(X)$ را بستار^۱ (توسیع^۲) X در

M نامیده و با $\bar{X}$ نمایش می‌دهیم.

اگر $X = cl(X)$ ، آن گاه X را یک مجموعه بسته^۳ و یا یک فلت^۴ گوئیم.

تعریف ۱۸.۲.۱ یک ابرصفحه^۵ از M ، یک مجموعه بسته^۳ M از رتبه $r(M) - 1$ می‌باشد.

^۱ Closure

^۲ Span

^۳ Closed Set

^۴ Flat

^۵ hyperplane

تعریف ۱۹.۲.۱ زیرمجموعه X از $E(M)$ را یک مجموعه فراگیر^۱ گوئیم، اگر $cl(X) = E(M)$.

قضیه ۲۰.۲.۱ فرض کنید M یک متروید بوده و B گردابه پایه‌های این متروید باشد. تعریف می‌کنیم

$B^* = \{X \mid E - X \in B\}$. در این صورت B^* گردابه پایه‌های یک متروید روی E می‌باشد. این متروید را با

M^* نمایش داده و آن را متروید دوگان^۲ M می‌نامیم.

برهان: [۳] قضیه ۱.۱.۲.

پایه‌ها و دورهای متروید M^* را به ترتیب هم پایه‌ها^۳ و هم دورهای^۴ M گوئیم.

برای دوگان متروید M روابط زیر برقرارند:

$$B^*(M) = B(M^*) \quad , \quad (M^*)^* = M$$

گزاره ۲۱.۲.۱ اگر $X \subseteq E(M)$ ، آن‌گاه $r^*(X) = |X| + r(E - X) - r(M)$.

برهان: [۳] گزاره ۹.۱.۲.

تعریف ۲۲.۲.۱ فرض کنید $M = (E, I)$ یک متروید دلخواه و $X \subseteq E$ باشد. حذف^۵ X از M را با

$M \setminus X$ نمایش می‌دهیم.

مجموعه‌های مستقل این متروید عبارت است از:

$$I_{(E-X)} = \{I \subseteq E - X : I \in I\}$$

spanning^۱

dual^۲

cobase^۳

cocircuit^۴

deletion^۵